

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Poročilo Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo za leto 1958

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri OLO je kot družbeni organ razpravljal o vseh problemih s področja kmetijstva in gozdarstva, vendar je vložil največ truda v politiko usmerjanja kmetijske proizvodnje za čim cenejšo in višjo kmetijsko proizvodnjo. Za doseg tega cilja so bili sprejeti potrebni ukrepi, ki jih je Svet sprejel na svojih 14 sejah v teku leta 1958. Kot družbeni organ je tudi usmerjal in dajal navodila, za kakšne namene naj se trošijo finančna sredstva, ki so bila z družbenim planom namenjena za kmetijstvo. S pomočjo komisije za revizijo investicijskih programov za področje kmetijstva in gozdarstva je skrbel, da so se sredstva izkoriščala prvenstveno za ekonomsko utemeljene investicije. Načelne smernice Sveta so bile prenesene tudi na ObLO, kako naj ti rešujejo najvažnejšo kmetijsko problematiko na svojem področju, in kako naj okrepijo socialistične odnose na vasi, da bi se lažje realiziral družbeni plan.

Že pri razpravi o predlogu družbenega plana za leto 1958, v katerem je bilo predvideno povečanje celotne kmetijske proizvodnje za 6% v primerjavi s doseženo proizvodnjo v letu 1957, je Svet dal priporočilo, da je potrebno povečati odstotek odkupa tržnih viškov sadja od planiranih 200 na 250%. Smatral je, da je potrebno dati močnejši poudarek na povečanje proizvodnje v živinoreji, posebno pri proizvodnji mleka in mesa, poleg tega pa tudi povečanje hektarskih donosov pri najvažnejših kmetijskih kulturah. Pri živinorejski proizvodnji naj bi bil dosežen napredek predvsem v večjem prirastu klavne živine s pogodbenim pitanjem in z razširjenjem umetnega osemenjanja, za kar bo potrebno prvenstveno zadolžiti KZ, da bodo te svoje dejavnosti usmerjale v pospeševanje kmetijske proizvodnje potom kooperacij in v organizacijo strojnih postaj. V planu so bile predvidene tudi vse akcije za preprečevanje rastlinskih bolezni in škodljivcev, kakor tudi vsi veterinarski ukrepi pri domačih živalih.

Pri razpravi o dodelitvi višine občinskih doklad, katere plačujejo kmečka gospodarstva na osnovi določenega procenta od višine katastrskega dohodka, je bil Svet mnenja, naj občine predpišejo doklade v določenem procentu glede na ekonomske faktorje po posameznih pridelkih občine. Za participirani delež OLO od zemljarine je Svet predlagal, da se odstopi kmetijskim gospodarstvom organizacijam, vključno KZ, za povečanje sklada osnovnih sredstev. Glede prispevka od dohodka iz kmetijstva je Svet za kmetijstvo in gozdarstvo predlagal ObLO, naj se razdeli ta prispevek od kmetijskih organizacij in KZ med državna posestva in podjetjem Seme-

sadike. Posestva in imenovano podjetje naj bi dobila od tega dohodka 80% za svoj sklad osnovnih sredstev, 20% pa naj odvedejo v občinski investicijski sklad. Podjetje Agrobno, Ribarstvo Slovenije in Jugopis obdrže 20%, občini pa odvedejo 80%. Za prispevek iz dohodka KZ je bil Svet mnenja, da se ta odvaža v pretežni meri v sklade osnovnih sredstev KZ, in sicer 75%, v investicijski sklad pri ObLO pa 25%. S to razdelitvijo prispevka iz dohodka se je strinjala tudi Okrajna zadruga zveza.

Glede na postavljeni plan je Svet razpravljal tudi o polletni realizaciji plana ter je kritično ocenil situacijo, ki se je pojavila na terenu zaradi majske suše ter je delno ogrožala izvršitev plana živinorejske proizvodnje v hribovitih pridelkih. Na podlagi tega je bila postavljena naloga pospeševalni službi pri gospodarskih poslovnih zvezah, da prouči dejansko stanje na terenu, da opozori živinorejce, naj pasejo živino, dokler bodo vremenske prilike dopuščale, porabijo za

prehrano živine tudi slamo in da pravočasno naročijo preko kmetijskih zadrug močna krmila ter odprodajo manjvredno živino. Pri navedenih akcijah naj strokovna služba pomaga z nasveti KZ, kakor tudi živinorejcem.

V zvezi z družbenim planom je bila celotna kmetijska proizvodnja v primerjavi z doseženo proizvodnjo v letu 1957 povečana vrednostno za 10,5%, kar pomeni, da je bil družbeni plan v letu 1958 presežen za 4,5%. K izvršitvi plana je poleg sozazerno dobre letine močno pripomogla dobra sadna letina, katera je leta 1957 izpadla zaradi pozebe.

Po poedinih panogah kmetijske proizvodnje je bil plan dosežen takole:

A) POLJEDELSTVO, SADJARSTVO IN ZASČITA

Poljedelska proizvodnja se je v letu 1958 povečala vrednostno za 4,3%. Hektarski donosi pa so bili v primerjavi z doseženimi v letu 1957 naslednji:

Kultura	Planirani ha donosi za leto 1958		Realizirani ha donosi za leto 1958		Povečanje ha donosov v primer. z letom 1957 v %
	po persp. planu mtc	po družb. planu mtc	Realizirani ha donos v letu 1958 mtc	Real. družb. plana za leto 1958 v %	
Pšenica	13,1	17,9	15,2	-11	+16
Ječmen	14,4	16,6	15	-6,3	+5
Oves	12,5	13,4	13,6	+1	+8,8
Koruza	17,7	19,9	20,5	+7,9	+15,8
Krompir	187,1	168,5	190	+2,2	+4
Detelja	38,2	46,7	43	+2,7	+15,8
Krm. pesa	235,2	261,5	262,5	+0,6	+11
Trav. seno	22,7	28,3	27	-12	+4

Hektarski donosi so se pri večini kultur precej dvignili nasproti letu 1957, kljub temu pa plan ni bil dosežen pri pšenici, ječmenu in senu, in to predvsem zaradi suše v mesecu maju, ki je precej znižala donose, posebno na površinah s plitvo orno plastjo odnosno travno rušo.

Na dvig pridelkov je poleg dobre letine, t. j. razmeroma ugodnih vremenskih razmer, vplivala tudi smotrnejša in večja uporaba umetnih gnojil, boljše obdelava zemlje ter zatiranje bolezni in škodljivcev.

Leta 1958 se je pričelo z organizirano proizvodnjo v kooperaciji med proizvajalci in KZ. Organizirana je že bila proizvodnja krompirja na površini 377 ha, lanu na 83 ha, hmelja na 10 ha.

V jesenski setvi pa je bilo, posejano v kooperaciji 1092 ha italijanskih in 753 ha udomačenih sort pšenice.

Na površinah, ki so bile zajete v kooperaciji, je bila uporabljena boljše agrotehnika, boljše seme in večja količina umetnih gnojil. Na podlagi predpisov, ki urejajo semensko službo, je na področju OLO

v letu 1958 priznavalo 6 komisij posevke pšenice, ječmena, ovsa, krompirja ter krmnih rastlin. Priznanih je bilo 3750 mtc semenskih žit ali 2% več kot v letu 1957 (od tega pšenice 2619 mtc, rži 67 mtc, ječmena 393 mtc in ovsa 672 mtc), semenskega krompirja 14.926 mtc ali 20% manj kot v letu 1957, krmnih in travnih semen 268 mtc ali 9% več kot v letu 1957.

Pri priznavanju semenskega krompirja je bilo ugotovljeno, da je 90% krompirja, sorte bintje, bolnega zaradi napada virusnih bolezni, kot so kodravost in zvijanec listov ter je bil zaradi tega izločen za seme. Pa tudi priznavalne komisije so strožje ocenjevale zaradi situacije, ki je bila s semenskim krompirjem spomladaj 1958.

Na višji hektarski donos je vplivala tudi večja uporaba umetnih gnojil. Plan je predvideval, da bo poraba na hektar orne površine 150 kg, dejansko pa je bilo uporabljenih 227 kg ali 21% iznad plana. Celotna uporaba umetnih gnojil je bila 1958 11.392 ton.

Kot v letu 1957, je bilo razpisano

zvezno in republiško tekmovanje za visoke donose tudi v letu 1958. Tekmovanja se je udeležilo 8 KZ in 4 socialistična kmetijska posestva za visoko proizvodnjo pri krompirju, posestvo Pšata in KGP Kočevje pa tudi za visoke donose v travništvu.

V živinorejski proizvodnji se je udeležilo tekmovanja 5 socialističnih kmetijskih posestev za visoko proizvodnjo mleka in mesa. Pogojem tekmovanja so zadostila pri krompirju (300 mtc/ha) posestva Crnelo, Zadobrova in KZ Radohova vas; v travništvu pa sta zahtevane donose (80 mtc/ha) dosegli posestvi Pšata in KGP Kočevje. Rezultati tekmovanja v živinorejski proizvodnji pa še niso zaključeni.

V sadjarstvu je bil plan obnove izvršen na površini 307 ha ali 77%. Plan ni bil izpolnjen pri jablanah, hruškah, češpljah, orehih in vrtnih jagodah, dočim je bil presežen pri višnjah za 4%, pri malinah za 5,5% in pri črnem ribezlju za 42,8%. Pri prvih štirih plemenih plan ni bil izpolnjen zaradi pomanjkanja dvoletnih sadik, pri vrtnih jagodah ter delno tudi pri hruškah in orehih pa zaradi premajhne zainteresiranosti za obnovo. Približno 85% nasadov je bilo zasajenih na večjih kompleksih v okviru sadjarske skupnosti, 5% površin je bilo zasajenih na kmetijskih obratih družbenega sektorja, ostalo pa na privatnem sektorju.

V primerjavi z letom 1957 je bil plan za leto 1958 izvršen takole:

Popravek

sklepa 9. seje Mestnega sveta
z dne 20. februarja 1959
(Glasnik št. 15/59)

V sklepu Mestnega sveta o razdelitvi sredstev iz sklada za preprečevanje alkoholizma za potrebe telesnovzgojnih in športnih organizacij se mora besedilo: »Ureditev igrišč in telovadnice pri osemletki na Vodnikovih cesti — 4.000.000 dinarjev, ki je navedeno pri navedbi lokalnih objektov, za katera so namenjena sredstva sklada za leto 1959, pravilno glasiti: »Ureditev igrišč in telovadnice pri osemletki ob Vodovodni cesti.«

Iz Skupščinske pisarne OLO

Razpis

Komisija za uslužbenske zadeve
OLO Ljubljana

razpisuje

mesto pisarniške uslužbenke v Inšpektoratu za delo s srednjo ali nižjo strokovno izobrazbo in znanjem strojepisja.

Pismene ponudbe, opremljene z življenjepisom, je poslati Uradu tajnika OLO, Mačkova ulica 1, soba št. 13/I, do 6. aprila 1959.

Komisija
za uslužbenske zadeve

Sadno pleme	Zasajeno 1957 ha	Planirani po persp. planu	ha donosi za leto 1958 po družb. planu	Zasajeno 1958 ha	% Izvršitve v letu 1958	Povečanje nam. pram letu 1957 v %
Jablane	69	145	175	127	72,5	84
Hruške	2	23	22	12	54,5	500
Višnje	18	32	25	26	104	44
Češplje	—	16,5	32	6	18,7	—
Lupinasto sadje	—	12	20	4	20	—
Ribez	28	70,5	42	60	142,8	114
Maline	60	82	54	57	105,5	95
Vrtna jagode	19	36,5	30	15	50	79
Skupaj	196	417,5	400	307	77	+ 57

K asanaciji starih nasadov se ni organizirano pristopilo, pač pa so poedini sadjarji pomladili, precepili in pognojili večje število sadnega drevja.

Rajonizacija je v teku. V letu 1958 so bili izdelani načrti za obnovo sadjarstva za manjše komplekse v Gabrovki, Radomljah in Tuncah. Sadne drevesnice in večji nasadi jagodičevja so proizvedli približno 40.000 sadnih sadik in sadik jagodičevja. Navzlic likvidaciji 4 manjših drevesnic, od tega 2 zadržanih in 2 privatni, je bila proizvodnja sadik za 12% večja kot v letu 1957.

Posebna pozornost je bila posvečena mladim nasadom. Teh je 440 ha, od tega 46 ha v začetku rodnosti, ki so dali 10—15 kg pridelka na drevo ali 2—3000 kg na hektar. Zaradi pize in nezadostne oskrbe so dali nasadi jagodičevja pri vrtnih jagodah le 90% planiranega pridelka, pri črnem ribezju 70%, pri malinah pa komaj 30%.

Pri starih nasadih se je rodost gibal od 85—100% planirane. Planiran donos je bil presežen pri hruškah za 28%, pri orehih za 48%, dočim je bil pri češpljah izvršen le 71% in pri marelicah 39%. Te so izpadle zaradi pomladanske pizebe, medtem ko je na rodnost češpelj in sliv vplivala tudi močna okužba po češpljevem kaparju.

Pri zaščiti rastlin je bila posvečena posebna pozornost zimskemu škropljenju sadnega drevja in zatiranju ameriškega kaparja. V primerjavi z letom 1957 je bilo pri navedenih akcijah poškropljenih približno 5% več. K temu je pripomogla številnejša aparatura, ker je bilo nabavljenih 30 novih motornih škropilnic in zaprašilnikov. Izdani so bili tudi strogi karantenski ukrepi in predpisano organizirano zatiranje. Zaščitnih sredstev za zatiranje boleznih in škodljivcev je bilo med letom dovolj na razpolago, le spomladi ob nastopu I. gen. koloradskega hrošča je primanjkovalo prašiv. Za zatiranje vseh boleznih in škodljivcev so bile na razpolago 204 motorne škropilnice in zaprašilniki, 1670 ročnih, prevoznih in nahrbtnih škropilnic ter 8 zameglivk. Skupaj je bilo uporabljenih 366 ton zaščitnih sredstev.

B) ŽIVINOREJA

Po družbenem planu je bilo predvideno, da bo vrednost živinorejske proizvodnje v letu 1958 porasla za 4%. Ta plan je bil presežen za 1%. Številčno stanje goveje živine se bistveno ni spremenilo, kar je bilo predvideno tudi po družbenem planu, vendar pa je statistična služba po rezultatih ankete ugotovila, da je število goveje živine padlo za 1000 glav ter da se je močno povečalo število prašičev, in sicer za 9719 ali 14,5%. Navedeni podatki pa se nam zde nezanesljivi, ker smatramo, da so bile prehrabne in druge razmere ugodne za razvoj živinoreje, tako da ni razlogov za njihov padeč. Tudi število konj prepočasni pada tako na splošno, posebej

pa še na družbenem sektorju. Vzrok temu so pomembni dohodki od prevozništva, zlasti v okolici mesta, nadalje slaba kakovost sena na za močvirjenih površinah, ki ni primerna za govejo živino, deloma pa tudi razmeroma še draga mehanizacija.

Po evidenci je na območju okraja 5484 rodovniških krav. Povprečna molznost še ni izračunana, predvidoma pa bo znašala 2650 litrov, dočim se ceni povprečna molznost vseh krav okrog 1700 litrov.

Po planu je bilo predvidenih za odkup 500 glav rodovniške živine, dejansko pa je bilo odkupljenih 954 glav odn. 45% iznad plana.

Plan vzreje pitane živine je bil 1800 glav in je bil stoodstotno izpolnjen. Poleg tega je bilo po planu predvideno, da bo spitanih 3000 volov. Po statističnih podatkih je bilo v 9 mesecih odkupljenih 4833 ton žive teže govedi ali okrog 9666 glav odrasle klavne živine. Na podlagi tega sklepamo, da je bilo do konca leta 1958 odkupljenih okrog 13.000 glav odraslih živali. Med temi so sicer tudi krave, vendar je volov preko 3000 in smatramo, da je bil tudi pri vzreji volov plan presežen.

Uredba o prepovedi klanja telet, in sicer samcev do 3 mesecev in samic do 6 mesecev ni bistveno vplivala na povečanje staleža živine, ker se praktično ni izvajala. V hribovitih krajih je obstajala bojazan zaradi suše odnosno zaradi pomanjkanja sena, v mlečnem rajonu pa cena telet (180—200 din za kg) ni v skladu s ceno mleka. Živinorejci so bili bolj zainteresirani na privezovanju ter nakupu rodovniških telic, ker je bilo lansko leto prodano precej rodovniške živine.

Družbeni sektor je v glavnem privezoval telice zaradi povečanja zmogljivosti živalskega fonda, ker se je zboljšala krmska baza.

Posestvo Črnelo je lansko leto pristopilo k pitanju telet (baby-beef) in spitalo 50 glav. kočevska posestva pa 24 glav 200-kilogramskih telet. 10 glav baby-beef je spitalo tudi posestvo Smartno pri Litiji. Pitanje telet se bo v letu 1959 nadaljevalo v zelo povečanem obsegu.

Družbeni plan za leto 1958 je predvideval, da se bo število umetno osemenjenih krav v letu 1957 od 13.500 dvignilo v letu 1958 na 20.000 krav, dejansko pa je bilo osemenjenih 21.115, ali 43% vseh krav, in je bil plan presežen za 5,5%. Poleg tega pa še plemeni 224 bikov v hribovitih krajih, kjer je osemenje težko izvedljivo in bi bilo predrago: Razen nekaj izjem, ves družbeni kmetijski sektor že umetno osemenjuje krave, nekatera posestva so imela do sedaj bike zaradi križanja z boljimi tujimi pasmami (n. pr. črno-belo, aberdenangus), vendar se predvideva, da bodo v letu 1959 umetno osemenjevala vsa posestva.

Pri proizvodnji bekonov je bil plan postavljen 10.000 kom. Samo v 10 mesecih je bilo odkupljenih 10.700 kom., zato se ceni, da je bilo

do konca leta 1958 odkupljenih najmanj 14.000 bekonov ali 14% več, kot je bilo predvideno po planu.

Rejska središča domače kokoši jerebičarke so dobavila valilnicam 100.000 valilnih jajc, državna posestva pa so spitala 60.000 piščancev-pohancev. Plan je predvideval 80.000 do 100.000 pohancev in bi bil dosežen, če bi imeli organiziran izvoz; za domače potrebe pa je bilo piščancev dovolj in jih več ni bilo mogoče prodati.

Veterina

Da bi zagotovil uspešno delo veterinarske službe v okraju in vskladal njeno delo in interese z delom in interesi drugih kmetijskih služb ter z interesi družbe, je Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri OLO ponovno razpravljal tudi o organizaciji veterinarske službe in sprejel določene smernice za njeno delo in razvoj.

Tako je Svet ponovno razpravljal o reorganizaciji (socializaciji) veterinarske službe v okraju ter sprejel zadevni predlog okrajnega odloka, potem ko je poskrbel, da so ga temeljito preštudirali gospodarski in politični forumi ter veterinarski strokovnjaki pri ObLO in OLO. Kratak čas pred tem, ko bi moral predlog biti predložen OLO v razpravo in odločanje, se je izkazalo, da je že pripravljen predlog zakona o veterinarski službi LRS, ki je bil medtem že predložen Ljudski skupščini LRS. Zato je bil predlog okrajnega odloka zadržan ter bo Svet o njem ponovno razpravjal po sprejemu zakona, če bo še potrebno.

V sklopu priprav za reorganizacijo veterinarske službe se je razpravljalo tudi o veterinarski ambulanti v Komendi. Po več razpravah v Svetu in na terenu je bil ustanovljen Veterinarski zavod Kamnik, v čigar sklop je prišla tudi ambulanta, ki je pričela z delom 1. decembra 1958. Z ukinitvijo OLO Kočevje se je postavilo tudi vprašanje nadaljnje obstoja Veterinarske bolnice v Kočevju. Svet je o tem razpravljal in sprejel sklep, da se ustanoviteljske pravice do Veterinarske bolnice v Kočevju prenesejo na ObLO Kočevje, vendar je ponudil, da je treba to bolnico smatrati kot bazensko, s posebno nalogo, da štiti zdravje domačih živali na družbenih posestvih in omogoči živinoreji teh posestev nemoten razvoj. Mnenja je bil, naj bi bolnici zagotovili primerna sredstva tudi ostali občinski ljudski odbori, ki imajo od nje koristi.

Nadalje je Svet ponovno razpravljal o finansiranju zatiranja goveje tuberkuloze in kužne malokrvnosti kopitarjev. Dosegel je, da je zatiranje obeh boleznih potekalo brez hujskih motenj. Zagotovil je pri ObLO zadostna sredstva za izvajanje tuberkulinizacije, pri Sekretariatu izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pa izposloval sredstva za plačilo odškodnine za živali, ki so bile zaradi TBC prisilno zaklane. Prav tako je zagotovil sredstva za diagnostiko infektivne anemije, deloma za odškodnine, deloma pa tudi za nadaljnji študij vzrokov in zatiranja te bolezni, ki je zlasti v našem okraju razmeroma zelo pogosta.

Tuberkulinizacija			Kokoška kuga (zaščitno cepljenje kokoši)		
Izvršeno	Pozit.	%	Izvršeno	Obolelo	Poginilo
1957	20.950	247	1,2	21.907	19
1958	43.149	397	0,92	43.969	537
Rdečica (zaščitno cepljenje prašičev)			Svinjska kuga (zaščitno cepljenje prašičev)		
Izvršeno	Pozit.	%	Izvršeno	Obolelo	Poginilo
1957	6.931	3	0,04	59.873	981
1958	3.158	7	0,22	82.629	1.226
Kokošji tif. (pregled rejskih središč)			Steklina (zaščitno cepljenje psov)		
Izvršeno	Pozit.	%	Izvršeno	Obolelo	Poginilo
1957	5.162	7	0,13	9.141	—
1958	1.919	—	—	13.270	—
Metiljavost govedi (pregled blata)			Mesa		
Izvršeno	Pozit.	%	Izvršeno	Obolelo	Poginilo
1957	3.699	2.857	—	—	—
1958	3.129	839	—	—	—

Pregled klavne živine in mesa						
	Vel. živali	Mesa	Telet	Mesa	Prašiči	Mesa
1957	24.530	4.879.947	24.805	985.109	30.396	2.308.050
1958	27.064	6.853.000	23.358	1.088.564	29.617	3.339.781

Umetno osemenje		Pregled na smrkavost		Vranični prisad		Jalovost	
1957	1958	1957	1958	1957	1958	1957	1958
10.343	21.115	3.504	3.657	603	463	3.269	2.352

Kurativa (zdravljenje nekužnih boleznih)

Konj		Goveda		Prašiči		Drobn. živali		Kokoši	
1957	1958	1957	1958	1957	1958	1957	1958	1957	1958
2.549	2.601	97	96,6	18.072	10.136	97,8	96	6.646	9.531
		97		97,8		96		97	97,8
								57	68
								91	98,5
								118	618
								62,4	96,4

Po smernicah Sveta je Veterinarski inšpektorat pri OLO vodil in nadziral delo občinskih veterinarskih inšpektorjev in ustanov ter skrbel za izpolnjevanje plana. Le-ta je bil v nekaterih postavkah presežen, n. pr. metiljavost, rdečica, kokoška kuga, steklina, predavanja za živinorejce. Deloma je bil presežen zelo visoko. V nekaterih postavkah, kot je n. pr. pri TBC in brucelozi pa plan ni bil dosežen.

Zdravstveno stanje domačih živali se je na splošno izboljšalo nasproti letu 1957, kar dokazujejo tudi številke iz priložene tabele. Čeprav je bilo v letu 1958 tuberkuliniziranih za 106% več govejih živali kot v letu 1957, je bilo ugotovljenih samo 0,92% pozitivnih reaktorjev (le-

ta 1957 — 1,2%). Na metljivost je bilo leta 1958 pregledanih samo 84,5% živali nasproti letu 1957, število obolelih pa je padlo za 70,6%. Kljub temu, da je bilo v juliju 1958 priključenih OLO Ljubljani ca. 8000 glav goveje živine iz bivšega OLO Trbovlje (ca. 9% nasproti staležu 1957), je padlo število zdravljenj organskih obolenj pri govedu za 44% nasproti letu 1957. Za svinjsko rdečico je zbolelo le 1226 prašičev, t. j. manj kot 20% staleža. 96,7% obolelih je bilo pozdravljenih.

Končno dokazuje izboljšanje zdravstvenega stanja živine tudi dvig odstotka klavnosti v letu 1958 nasproti 1957: pri bikih za 2,4%, volih za 3,4%, juncih za 5%, telicah za 0,6%, moških teletih za 2,1%. Edino pri kravah in ženskih teletih je odstotek klavnosti padel za 3,9% ozir. za 3,6%. To pa je čisto pravilno, ker obenem dokazuje, da so šle v zakol samo slabše ženske živali. Klavnost se je izboljšala tudi pri prašičih: pri pitancih za 5,4%, pri mesnatih za 2,2% in pri tekačih za 4,4%. Tudi povprečna teža klavnih živali se je zvišala. Uspešnost veterinarske službe dokazuje tudi dejstvo, da je zdravstvena služba za-

beležila le 9 primerov obolenj pri ljudeh zaradi uživanja pokvarjenega mesa ali mesnih izdelkov (v letu 1957 22 primerov). Zaradi bolezn, ki se prenašajo z živali na človeka, pa ni zbolel niti en prebivalec v ljubljanskem okraju.

Družbena posestva

Posebna skrb je bila posvečena razvoju družbenih posestev. Že pri izdelavi perspektivnega plana razvoja je bil poudarek na ojačanju zemljiškega fonda kmetijskih posestev za 2213 ha ali za 13%. To povečanje se bo izvršilo s priključitvijo vseh kmetijskih površin SLP prvenstveno za arondacijske namene, poleg tega pa bodo izvršene melioracije. Izvršene bodo tudi spremembe v strukturi setve potrebnih nalog v živinoreji. Znatno se bo povečalo število živine v govedoreji, pri prašičih in perutnini. V zvezi s perspektivnim planom so posestva že v letu 1958 desegla znatne uspehe.

V poljedelski proizvodnji so v primerjavi z letom 1957 posestva povečala proizvodnjo pri vseh kulturah, razen pri ječmenu in pesi. Primerjava donosov je razvidna iz naslednje tabele:

Kultura	Realiz. ha donosi 1957 mtc	Planirani ha donosi po persp. planu mtc	Realiz. ha donosi po družb. planu mtc	Realiz. ha donosi v l. 1958 mtc	Realiz. družbenega plana za l. 1958 v %	Povečanje ha donosa v prim. za leto 1957 v %
pšenica	20,5	25,6	25,6	27,7	+ 8	+ 34
ječmen	23,2	23,2	23,2	21	- 10	- 10
oves	22	23	23	22,7	- 2	+ 3
koruza	24	27	27	29,4	+ 9	+ 22,5
krompir	245,3	229,8	229,8	256,8	+ 11	+ 4,5
krmna pesa	395	335	335	372,6	+ 11	- 5
detelje	51,6	54,5	54,2	67,4	+ 24	+ 30
trav. seno	15,7	32,5	32,5	20,2	- 37	+ 29

Posestva v glavnem dosejajo hektarske donose pri večini kultur, oziroma celo presegajo donose, ki so predvideni v perspektivnem planu. Tako je posestvo Pšata doseglo povprečni pridelek po ha: pri ječmenu 40 mtc, ovsu 31 mtc in travnikih 79 mtc, posestvo Crnelo pa pri krompirju 314 mtc in koruzi 60 mtc.

Planirani hektarski donos ni bil dosežen pri ječmenu in ovsu ter travnikih zaradi suše v mesecu maju, ki je močno prizadela predvsem travniške površine s plitko zemljo, kot n. pr. na posestvih v Kočevju in na Notranjskem.

V sadjarski proizvodnji je bilo na novo zasajenega 7,5 ha sadnega drevja in 6 ha jagodičevja. Obseg obnove je bil za 35% manjši kot v letu 1957, ker posestva ne razpolagajo s primernimi površinami za obnovo sadjarstva.

Družbena posestva imajo 5003 glave goveje živine, od tega 2999 krav. V letu 1958 so proizvedla 7.264.266 litrov mleka in so v primerjavi z letom 1957 dvignila proizvodnjo za 2.287.466 litrov ali za 33%. Povečanje proizvodnje mleka je pripisovati v glavnem povečanju števila krav, delno pa tudi izboljšanju povprečne molznosti krav, ki je znašala leta 1957 3200 litrov, leta 1958 pa 3373 litrov ali za 5,4% več.

Najvišjo povprečno molznost krav so dosegla naslednja posestva: Ponočiče 4266 litrov, Pšata-Mengeš 4011 litrov, Kočevje pri 1073 kravah 3218 litrov, Boštanj 3657 litrov, Smartno 3012 litrov, Snežnik Kočevska Reka pri 475 kravah 2780 litrov.

V prašičereji so se družbena posestva preusmerila v rejo plemenskih prašičev in bekonov. Za plemo je bilo prodanih 309 rodovniških prašičev in 1700 bekonov. Izvedenih je bilo nekaj poizkusov vzreje baby befa, in sicer so spitali 74 glav mlade živine.

stvu in dala konkretne predolge za izboljšanje. V prisotnosti predsednika ObLO in upravnika posestva je Svet o posestvu Markovec podrobno razpravljal ter ugotovil, da ima posestvo pogoje za obstoj, potrebno je le, da se posestvu priključijo vse obdelovalne površine SLP za izvršitev arondacije in da se preusmeri proizvodnja na vzrejo pitane živine ali plemenskega naraščaja ter da se ponovno postavi vprašanje združitve posestva Snežnik in Markovec, ker bi se s tem zmanjšali investicijski stroški za gospodarske zgradbe in ostalo. Svet je tudi ugotovil, da se nekateri ObLO premalo zanimajo za razvoj posestev. Obdelovalne površine SLP so bile v nekaterih primerih celo odane v najem privatnikom namesto družbenim posestvom za arondacijo. O tem je Svet razpravljal in dal vsem ObLO priporočilo, da dajo vsa kmetijska zemljišča SLP na razpolago družbenim posestvom. Le na ta način bodo posestva lahko uspešno izvršila arondacijo svojih zemljišč.

Pri razpravi o instrumentih družbenega plana KGP Kočevje, ki zajema tri dejavnosti: kmetijsko, gozdarsko in lesno predelovalno industrijo, je Svet zavzel stališče, da se kot kriterij za razdelitev celotnega dohodka za vse tri navedene dejavnosti vzame vrednost osnovnih sredstev. Ker je ta vrednost znašala v kmetijstvu 703 milijone, v gozdarstvu pa le 214 milijonov in ker se kmetijstvo in gozdarstvo na posestvu tesno prepletata in izpopolnjujeta, saj so vsi traktorji, vptege in delovna sila zaposleni poleti v kmetijstvu, pozimi pa v gozdarstvu, naj se obračunava celotni dohodek za kmetijsko in za gozdarsko dejavnost po določenih, ki veljajo za kmetijske organizacije s tem, da posestvu predlaga plan kot tudi realizacijo ločeno za vsako dejavnost posebej.

Nekatera posestva so se trudila tudi za arondacijo; tako n. pr. posestvo Bokalci, Verd, Zadobrova in Pšata. Skupaj je bilo v letu 1958 arondiranih ca. 500 ha površin. V teku pa je še arondacija na posestvu Jesenkovo, Brest, Zadobrova, Pšata, Ravnik in Kočevje. Poleg tega se ureja zemljiško stanje na posestvu Pšata-Mengeš in na barjanskih posestvih.

Najtežja vprašanja kmetijskih posestev so anuitete za investicijska posojila. Posestvom se leto za leto nalagajo nove obveznosti, priključujejo se jim nove površine, za katere pa je treba novih investicij. Večina posestev v tem stadiju razvoja, kot so sedaj in pod sedanjimi tržnimi prilikami, niso sposobna v celoti kriti letnih anuitet. Celotna obremenitev z anuitetami je bila v letu 1958 za vsa posestva vključno Kočevje 74.335.700 din, od tega je zveznih in republiških 61.961.467 din, občinskih in okrajnih pa 12.274.233 din. Samo KGP Kočevje ima 30.444.500 dinarjev anuitet in jih je posestvo krilo iz lastnih sredstev glede na ugodnosti, ki jih je posestvo deležno iz gozdarske dejavnosti. Ostala posestva so plačala iz lastnih sredstev 14.392.792 dinarjev, iz okrajnega investicijskega sklada jim je bilo za kritje anuitet posojenih 25 milijonov dinarjev, razlika pa banki še ni poravnana. Razume se, da je način plačevanja anuitet s posojili le trenutna rešitev oziroma pomoč posestvom, ki pa ne sme biti trajna, ker bodo posestva preobremenjena s posojili in obrestmi, kar moralno slabo vpliva na delovni član kolektiva. Ker posestva niso imela last-

nih sredstev in OLO tudi ne za kritje anuitet občinskih in okrajnih investicijskih posojil iz investicijskega sklada, je bilo predlagano, da se plačilo teh anuitet odloži.

Z vso pozornostjo je Svet za kmetijstvo in gozdarstvo razpravljal tudi o reorganizaciji državnih posestev. Osnovno načelo je bilo, da se 18 majhnih državnih posestev glede na njihovo lego in ostale pogoje združi v pet večjih gospodarskih enot. Tem enotam se priključijo še nekatera podjetja, ki so po svojem delu oziroma značaju dela v tesni zvezi s kmetijstvom. Cilj združitve je gospodarsko ojačanje posestev. Poleg tega bi se v bodoče vsa nadaljnja investicijska izgradnja posestev vodila po skupnem programu in se bodo s tem v zvezi posestva usmerjala na specializirano proizvodnjo. Le na ta način bo možno doseči proizvodne naloge, ki jih postavlja perspektivni petletni plan razvoja kmetijstva. Pri gospodarskem študiju združitve posestev se je pojavil tudi problem povezovanja kmetijstva in gozdarstva, posebno za posestva, ki do združitve niso imela gozdov kot n. pr. Jesenkovo in Turjak. Svet je bil mnenja, da bo treba v bodoče razmišljati o eventualni združitvi posestev in gozdnih obratov po zgledu KGP Kočevje, za sedaj pa posestvom dodeliti toliko in takih gozdov, da bodo zadostna za nadaljnjo izgradnjo posameznih obratov. Za združenja barjanska posestva pa je bil Svet mnenja, da je vendar potrebno, tem priključiti celoten gozdni obrat Bistra, in to zaradi specifičnosti gospodarske ureditve Barja, ker v zvezi z ureditvijo Barja ne nastopajo samo kmetijski problemi, temveč je treba to povezovati tudi s problematiko gozdarstva. Za pravilno izkoriščanje strokovnega kadra, za koordinirano izvajanje del na ureditvi Barja in za izdelavo ureditvenih načrtov je navedena združitve z gozdnim obratom Bistra dovolj utemeljena.

Gospodarska ureditev Ljubljanskega barja je v letu 1958 napravila precejšen napredek. Podrobnosti o tem bo dal v svojem letnem poročilu Zavod za gospodarsko ureditev Ljubljanskega barja. Najvažnejše naloge Zavoda za Barje so bile nadaljevati in dokončati evidenco in pravno ureditev zemljišč SLP, nadaljevati arondacijo posestev in z eksaktnimi poizkusi, s pašo živine od spomladi do pozne jeseni s ciljem, da se ugotovi sprememba strukture travne ruše in prirast živine, izdelati investicijske programe za poedine pašne obrate, kot so: Gmajnice, Bistra in Rakova Jelša, nadaljevati s pedološkimi analizami itd. Večina navedenih nalog je uspešno končana. Tako je bilo arondiranih 484 ha zemljišč na Barju, končana je evidenca zemljišč SLP za 2742 ha, dočim se bo s poizkusi nadaljevalo še nekaj let, da bo možno dobiti zanesljive rezultate. Dosedanji poizkusi s pašo so že do sedaj dokazali, da je pravilno zastavljeno. Izdelani so bili tudi načrti za drobno odvodno mrežo za površino 575 ha. Prav tako so izdelani razni investicijski programi in načrti. Tudi pedološke analize so bile izvršene na površini 2160 ha. (Nadaljevanje v prihodnji številki.)

Vsebina

Poročilo Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo za leto 1958.

Popravek sklepa 9. seje Mestnega sveta. Razpis mesta pisarniške uslužbenke v inšpektoratu za delo.

Zaključni računi gospodarskih organizacij za leto 1957.

Zaključni račun gostilne »PRI GROSUPELJANU«, Grosuplje

Podjetje je samostojna gostilna od 1. julija 1956. Promet v letu 1957 je znašal 14.612.434 din. Povprečno je bilo zaposlenih sedem oseb.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.088	1.	Sklad osnovnih sredstev	466
2.	Investicije v teku	-	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	623
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	236	3.	Razni skladi	323
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.023	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	300
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	194	10.	Dobavitelj in druge obveznosti	1.052
6.	Druga aktiva	-	11.	Druga pasiva	-
Skupaj:		3.541	Skupaj:		3.541

Računovodja:
Vladimir Rozman

Predsednik UO:
Marija Šlic

Direktor:
Lasan Ivan

Zaključni račun REKLAMNO GRAFIČNEGA ATELJEJA, Ljubljana, Borštnikov trg 2

Podjetje je realizacijo planiralo v višini 10.000.000 din, dosežena realizacija pa je znašala 15.153.000 din, tako da je bil plan presežen za 51 %. Povprečno zaposlenih je bilo 6 oseb.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	276	1.	Sklad osnovnih sredstev	276
2.	Investicije v teku	-	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	-
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	69	3.	Razni skladi	751
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	528	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	190
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	3.326	10.	Dobavitelj in druge obveznosti	2.665
6.	Druga aktiva	173	11.	Druga pasiva	369
Skupaj:		4.372	Skupaj:		4.372

Računovodja:
Rupnik Tonka

Predsednik UO:
Slrec Vinko

Direktor:
Stermezsky Jule

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Preserje

V poslovnem letu 1957 je zadruga dosegla 77.491.335 din prometa in je plan realizacije znatno presegla. V svojem sestavu je imela 4 obrtne delavnice, trgovino z mešanim blagom, strojni odsek ter odkup lesa, kož in poljskih pridelkov. Poleg tega je gradila zadruga nove gozdne komunikacije ter skrbela za vzdrževanje obstoječih gozdnih poti. Povprečno je bilo zaposlenih 20 delavcev, 3 vajenci in 4 uslužbenci. Nastale probleme v zvezi s poslovanjem zadruga je reševal upravni odbor na svojih rednih zasedanjih. Vse obveze do družbene skupnosti so v celoti poravnane.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	5.635	1.	Sklad osnovnih sredstev	5.635
2.	Investicije v teku	5.429	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	863
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	6.285	3.	Razni skladi	6.613
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	10.175	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	2.300
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	6.227	10.	Dobavitelj in druge obveznosti	9.292
6.	Druga aktiva	1.907	11.	Druga pasiva	2.641
Skupaj:		35.658	Skupaj:		35.658

Računovodja:
Prek Ivanka

Predsednik UO:
Jože Debevc

Direktor:
Umek Anton

Zaključni račun trgovskega podjetja »PRESKRBA«, Litiya

Blagovni plan je bil realiziran v višini 190.798.868 din in je bil po postavljenem planu prekoračen za 22.798.000 din. Podjetje je poslovalo z 9 poslovnimi enotami.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	4.302	1.	Sklad osnovnih sredstev	3.180
2.	Investicije v teku	-	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	1.122
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	2.540	3.	Razni skladi	4.590
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	23.736	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	21.650
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	1.699	10.	Dobavitelj in druge obveznosti	1.953
6.	Druga aktiva	264	11.	Druga pasiva	-
Skupaj:		32.541	Skupaj:		32.541

Računovodja:
Marija Tlačar

Predsednik UO:
Jože Flažs

Direktor:
Anton Rapl

Zaključni račun obrtnega podjetja »ELEKTROMONTER«, Ljubljana, Stari trg 19

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1955. Povprečno zaposluje 8 delavcev in uslužbencev ter 3 vajence. V letu 1957 je znašal skupni promet 21.253.510 din. Bruto dohodek je znašal 3.169.044 din, vse obveznosti so v redu poravnane.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	979	1.	Sklad osnovnih sredstev	979
2.	Investicije v teku	-	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	-
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	399	3.	Razni skladi	658
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	3.175	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	1.000
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	2.075	10.	Dobavitelj in druge obveznosti	2.828
6.	Druga aktiva	3	11.	Druga pasiva	-
Skupaj:		6.631	Skupaj:		6.631

Računovodja:
Mencin Ana

Predsednik UO:
Zavašnik Marjan

Direktor:
Vovk Milan

Zaključni račun »KLJUČAVNICARSKA DELAVNICE«, Ljubljana, Gregorčičeva 3

Podjetje »Ključavničarska delavnica« Ljubljana, Gregorčičeva 3, je bilo ustanovljeno z odločbo R.G.O. IV. Ljubljana-Vič pod št. 2223 z dne 23. maja 1949. V poslovnem letu 1957 je podjetje zaposlovalo povprečno 7 delavcev, 3 vajence, upravnika in računovodja. Dosežena realizacija v letu 1957 v 10.206.000 din je presegla postavljen plan 6.800.000 za 3.400.000 din ali 50 %. Pavšalne obveznosti do družbene skupnosti so bile vedno pravočasno poravnane.

AKTIVA BILANCA na dan 31. decembra 1957 PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	2.551	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.354
2.	Investicije v teku	492	2.	Investicijsko posojilo za osnovna sredstva	1.197
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	236	3.	Razni skladi	914
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	2.451	6.	Banka - kredit za obratna sredstva	800
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
5.	Kupci in druge terjatve	864	10.	Dobavitelj in druge obveznosti	1.147
6.	Druga aktiva	-	11.	Druga pasiva	288
Skupaj:		6.594	Skupaj:		6.594

Računovodja:
Splindler Ivanka

Predsednik UO:
Smuk Albin

Direktor:
Lenardič Miro